

שבעה שוואבים

על פי גרסה

של

לודבילג בכשטיין

משנת 1857

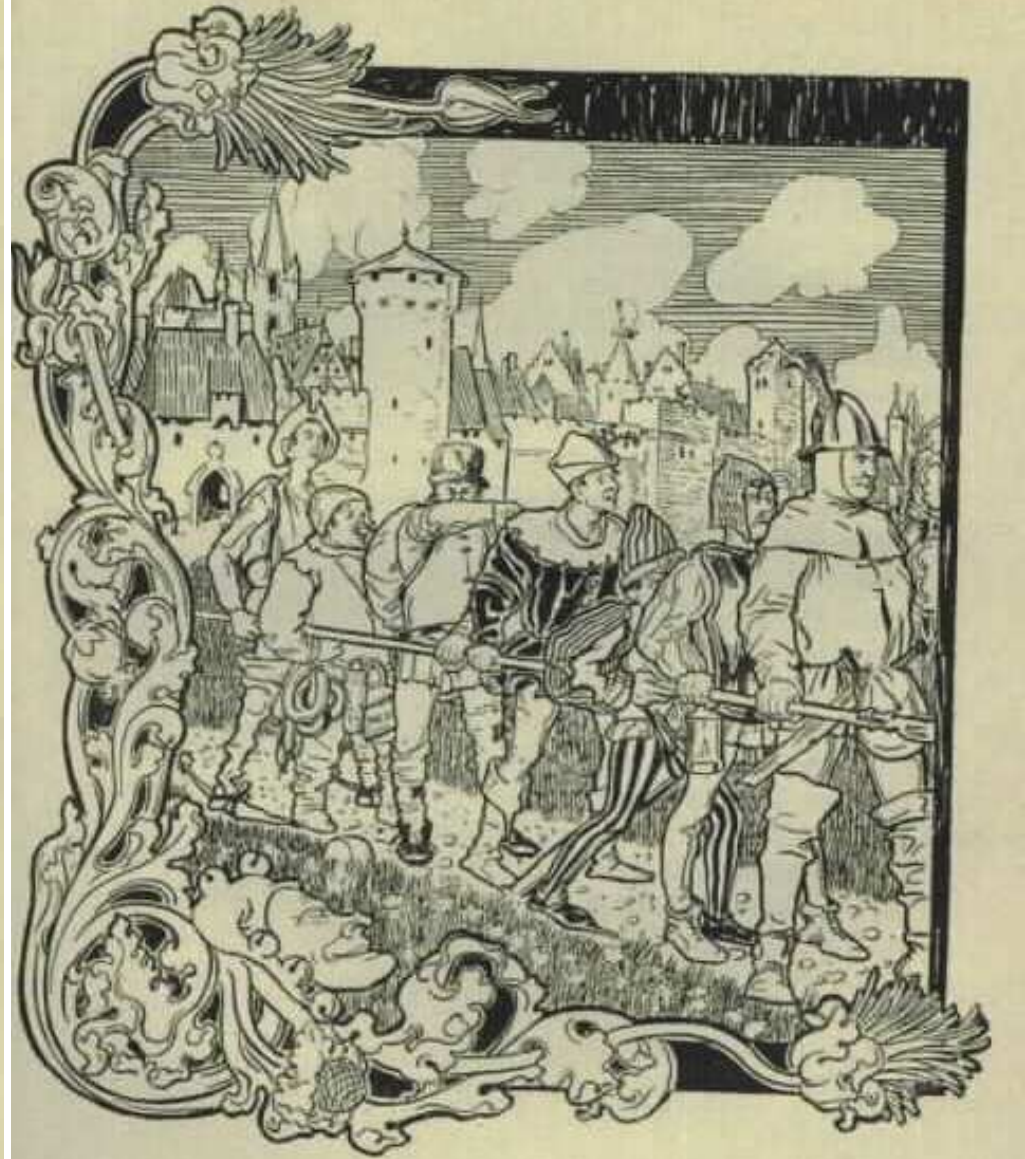

אנחנו שבעה למען אחד
ואחד למען שבעה. עשה
לנו חנית שתתאים
לשבעה אנשים."
עשה להם החרש חנית
ארוכה כמו שבעה אנשים
והם לקחו אותה, אחרי
ששילמו לו עד לפרוטה
האחרונה. הם החזיקו
כולם את החנית והלכו
בשורה כמו עופות
על שיפוד.

היו פעם שבעה בחורים מארץ שוואביה
שבדרום מערב גרמניה, שרצו להיות
גיבורים גדולים ולחיות הרפתקאות בעולם
כולו. אך כדי להצטייד כהוגן למשימה, הלכו
קודם לחרש הנשק המפורסם ביותר בעיר
אוגסבורג ובקשו לרכוש נשק מתאים.
פתח להם החרש את המחסן ואמר כי
יכולים לבחור להם חרבות או חניתות לכל
אחד. ראה הראשון מהם את החנית ואמר:
"מה? זו חנית? היא דומה יותר לקיסם
שיניים.

הראשון הלך מר שולץ שנולד בעיר אלגאו, והיה החזק ביותר ביניהם. אחריו יקלי מאזור האגם בודנזה, אחריו מרלי שמכנסיו היו קשורים בשרוכים במקום כפתורים, ואלה נקראו לעתים קרובות, כך שבדרך כלל החזיק את המכנסיים ביד אחת. אחריו ירגלי שנהג לקרוא "הברקים ורעמים!" בכל הזדמנות. הבא היה מישל שניגב את אפו בשרוול מעילו, שנעשה חלק ומבריק כמו ראי. אחרי מישל צעד הנס ממוחה לעשיית כופתאות או קנדלים כפי שקראו להם בבווריה, ובסוף ווטלי המכונה צהוב הרגל מהכפר בופינג. על הכפר הזה סיפרו שהדוכס דרש פעם מהאיכרים להביא לו עגלת ביצים, ואלה מילאו את העגלה אבל דרכו על הביצים וכך רגליהם נעשו צהובות.

שולץ ניסה לברוח וקפץ מעל גדר שבקרבה. אך למזלו הביש נפל ישר על מוט המגוב שעמד שם, ויצול הכה לו בפנים בחוזקה. שולץ חשב שזה האויב שמרביץ לו וקרא: "אני נכנע! אני נכנע! רחם עלי!"

יתר השישה קפצו אף הם מעל הגדר וכששמעו צעקותיו של המנהיג שלהם קרו: "אתה נכנע, אז גם אני! אתה נכנע אז גם אני!" רק שלא היה אף אחד שיכול היה לקחת את השבעה לשבי. כשהרגישו בכך התביישו והבטיחו לא לספר לאף אחד את מעשה הגבורה הראשון שלהם, אלא אם מי מהם יעשה זאת בהיסח-הדעת..

אזי כך יצאו שבעתם והלכו מחזיקים את החנית שלהם, עד שפתאום עבר מעליהם דבור בזמזום חזק. נבהל שולץ, התחיל להזיע ולהפליט, ובקושי יכול להחזיק את החנית. הוא קרא לחבריו: "שמעו, שמעו, האויב כבר מתופף." יקלי שהלך אחריו הרגיש בריח מוזר וקרא: "נכון, נכון, אני מריח כבר את אבק השריפה!"

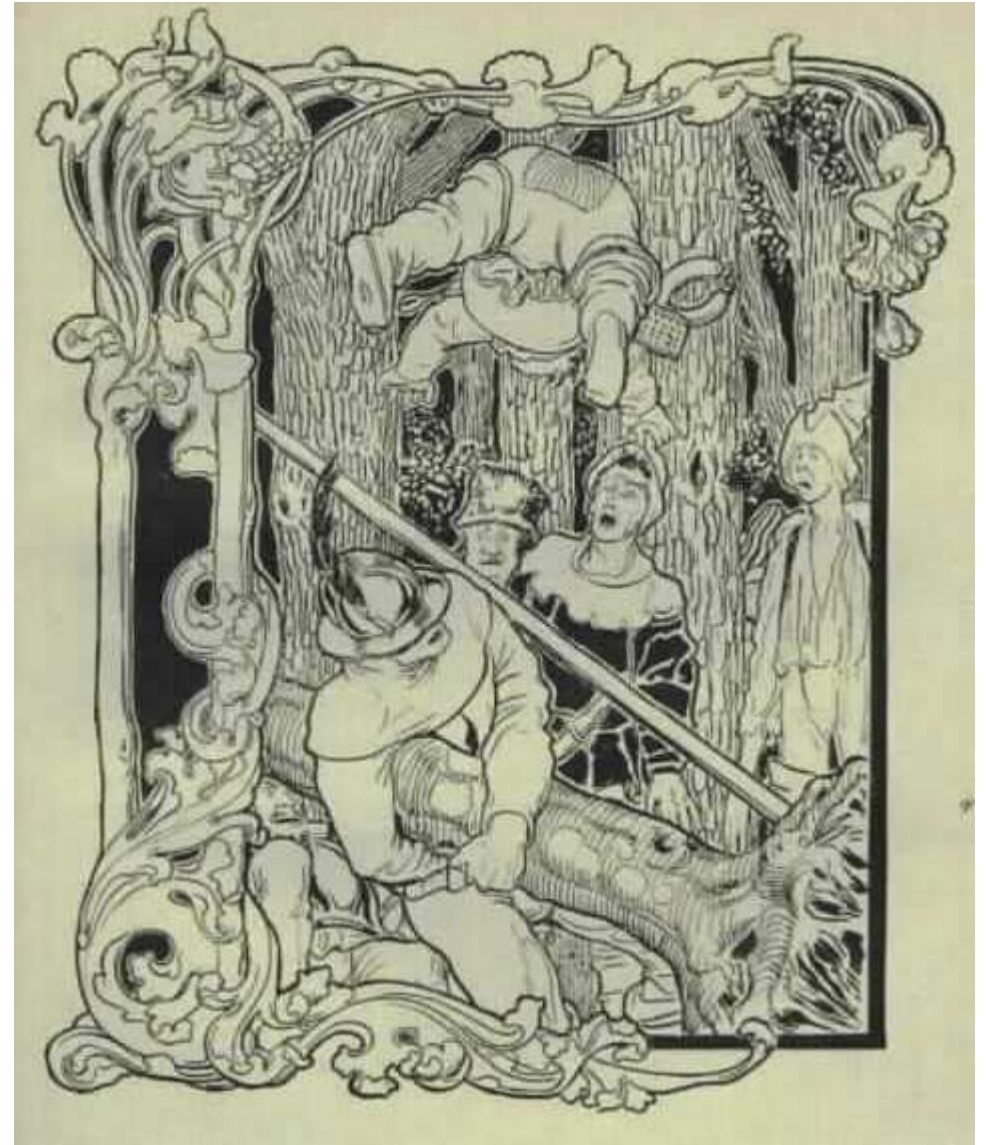
הוא חשב שהוא הפיל אותם בחנית כאשר ניסה
לפגוע בדוב, והקים זעקה גדולה
אלה ששכבו על הארץ הבינו שהדוב לא אכל את
שולץ, כי הרי רק מפחד נשכבו על האדמה. הם
ניגשו לבדוק את הפצעים שגרמה חניתם לדוב ואז
ראו שהדוב מת כבר לפני ימים אחדים. ואז אמר
ירגלי: "ברק ורעם, הרי הדוב כבר מת מזמן!" "כן"
הוסיף יקלי "אפילו מריחים את ריח הצלי!"
הם החליטו לפשוט את עורו של הדוב ולקחת אותו
כאות הגבורה שלהם, אך את הפגר להשאיר.
"שיאכלו אותו כבשים, כפי שהוא אכל אותם קודם"
אמר אחד מהם והם המשיכו בדרכם עם עור הדוב
והחנית.

הלאה הלכו השוואבים האמיצים בדרך ולא
הרגישו כלל בדוב גדול שהיה מונח על
השביל. רק כאשר שולץ היה כבר קרוב מאוד
ראה אותו ונבהל נורא. הוא כוון את החנית
לדוב, קרא: "דוב! דוב!" וחשב כבר שהגיע
קצו. אבל הדוב לא זז כי היה כבר מת כמה
ימים. זה עודד את שולץ. הוא הביט אחורה
על חבריו וראה באימה שכולם שוכבים כמו
מתים על הארץ.

הם הגיעו ליער ונכנסו עמוק ועוד יותר עמוק, עד שהגיעו למקום בו העצים היו צפופים כל כך שלא ניתן היה לעבור. שולץ נעמד אז מול גזע רקוב אחד, הרים את החנית, שאג כמו אריה: "מוכרחים לעבור כאן!" והכה בחנית לצד העץ. אך תוך כדי כך הנס, בעל הכופתאות נדחף בין העץ והחנית ולא יכול היה לזוז. ולא היה זה מצחיק, כי עכשיו כל השיירה לא יכלה לנוע קדימה או אחורה.

הם אמנם ניסו להוציא את הנס, אבל הוא היה תקוע חזק. אז לשולץ בא רעיון. הוא הביט סביב, זעק: "לא שטן ולא אלוהים יעזרו לנו!" תפס את העץ והוציא את כולו, עם הגזע והשורשים מהאדמה. הנס, יותר מת מאשר חי, הועף כמו כדור מרובה, התרומם גבוה לשמיים ונפל בכוח עד שהאדמה רעדה. החמישה הנותרים הביטו בשולץ מאלגאו ביראת כבוד, כי רק עכשיו הבינו איזה אוצר הוא בשבילם.

כאשר השבעה יצאו מהיער ראו
איש הולך בדרך עם עדר חזירים..

כבר מרחוק ניתן היה
לראות כי הוא איש הכפר.
הוא נעמד בדרך, גבוה
ורחב והביט בהם בלגלוג.
שאל אותו ירגלי: "מה אתה
צוחק, חבר, לא ראית עד
כה שוואב?"

"הו, ראיתי מספיק" ענה ההוא
"אצלנו בטחנות מתרוצצים
אלפים כאלה."
הוא התכוון בלעג לתיקנים
שחורים, שמשום מה גם כן
נקראים שם שוואבים.

זה הספיק. ירגלי, שתמיד היה
איש עצבני, נתן לו סטירה חזקה עד
שלזה דמעו עיניים ובאוזניים נשמע לו
כמו נחיל דבורים. אך האיכר לא נשאר
חייב והוא התנפל חזרה על ירגלי, רק
שזה היה בחור זריז. הוא הסתובב
שבע פעמים על רגל אחת ותוך תנופה
החזיר לו מכה. האיכר התרומם באוויר,
הסתובב כמו סביבון ונפל לארץ. יורגלי
התנפל עליו והתחיל לחנוק אותו,
כשהבחורים האחרים מחזיקים את ידיו
ורגליו. בסוף האיכר היה צריך לבקש
סליחה, כי העדר שלו התפזר בינתיים.

וכך הגיעו החברים הטובים בדרכם לים כחול. התחיל כבר להחשיך אבל הם ראו גלים שהרוח מניעה ונעמדו מרחוק, כדי לתכנן איך לעבור את המים. אלא שבעצם לא היו אלה מים אלא שדה של פשתן פורח בכחול יפהפה.

"ברק ורעם" קרא ירגלי "מה נוכל לעשות? צריך לעבור את המים. שולץ, אתה חזק ותעביר אותנו דרך המים האלה."
"אכן, הייתי נכנס למים" ענה ההוא "אלא הם נראים עמוקים מדי."

ובכל זאת החליטו לעבור את המים. מרלי, זה בעל השרוכים החזיק מכנסיים ביד אחת ורק אחת נשארה לו כדי לשחות. הנס, זה בעל הכופתאות הביט בהקפדה מסביב, האם אין במים אלה לווייתן, כריש או תנין. וכך הם עמדו מתלבטים, עד שירגלי החליט: "אין ברירה, אני שוחה." וקפץ למטה. כשראה וויטלי המכונה צהוב הרגל שירגלי לא טובע, קפץ גם הוא פנימה. האחרים הלכו אחריהם עם קצת יותר בטחון והאחרון היה שולץ כשהוא רוכב על החנית. וכך קפצו זה על גבי זה עד שהבינו שהם בתוך שדה פשתן וכלל לא במים. הם תפסו שוב את החנית והמשיכו בדרכם.

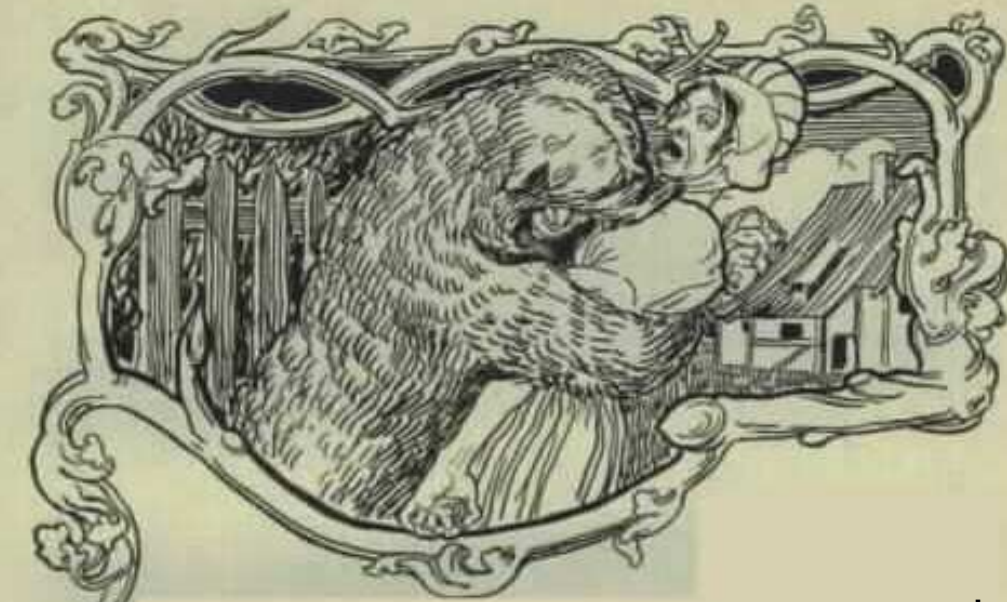

עד אז התנהל הכל כשורה ושבעתם החזיקו חזק בחנית. אך אז הופיע האויב האמיתי וגרם לחילוקי דעות בין ירגלי ומישל, זה בעל שרוול כמו ראי. וזה קרה כך. הדרך הובילה אותם לעיר ממינגן. נפל כבר לילה והירח עלה לשמיים. אז אמר מישל בביטחון רב: "עכשיו כבר לא רחוק לממינגן." שאל אותו ירגלי איך הוא יודע זאת. ענה לו מישל: "אני מכיר היטב את הירח של ממינגן."

צחק השני עד שדמעות זלגו מעיניו: "ברק ורעם! חבר, איך אתה יכול להיות טיפש כזה." מישל היה אמנם בחור סובלני, אבל להיחשב לטיפש לא רצה להיות. זו הייתה הנקודה החלשה שלו. על כן התנפל על ירגלי ושניהם התחילו להתקוטט כמו שני כלבים. עד שיקלי ביקש משולץ להתערב. שולץ תפס את ירגלי בצווארון והחזיק אותו באוויר מתפתל כמו צפרדע, אך בינתיים מישל לא עזב והמשיך להרביץ. אזי שולץ תפס אותו ביד שניה והחזיק כל כך חזק שזה לא יכול היה לזוז. "אני אלמד אותך להתקוטט!" צעק שולץ. הוא ניער פעם את האחד, פעם את השני עד ששניהם הבטיחו להתפייס ולהישאר ידידים טובים. ואמנם כך הם נשארו עד מותם. בסוף התברר שמישל כלל לא היה כל כך טיפש כמו שחשב ירגלי, כי כעבור חצי שעה הם הגיעו באמת לשערי ממינגן, כפי שהוא ניבא לפי הירח. אבל כשהיו כבר שם, הודיע מישל שהם לא צריכים להיכנס לעיר, כי זה יביא עליהם אסון. שאלו אותו מדוע, אך הוא רק נענע בראש. לכן החליטו ללכת סביב לחומות העיר.

עד אז התנהל הכל כשורה ושבעתם החזיקו חזק בחנית. אך אז הופיע האויב האמיתי וגרם לחילוקי דעות בין ירגלי ומישל, זה בעל שרוול כמו ראי. וזה קרה כך. הדרך הובילה אותם לעיר ממינגן. נפל כבר לילה והירח עלה לשמיים. אז אמר מישל בביטחון רב: "עכשיו כבר לא רחוק לממינגן." שאל אותו ירגלי איך הוא יודע זאת. ענה לו מישל: "אני מכיר היטב את הירח של ממינגן."

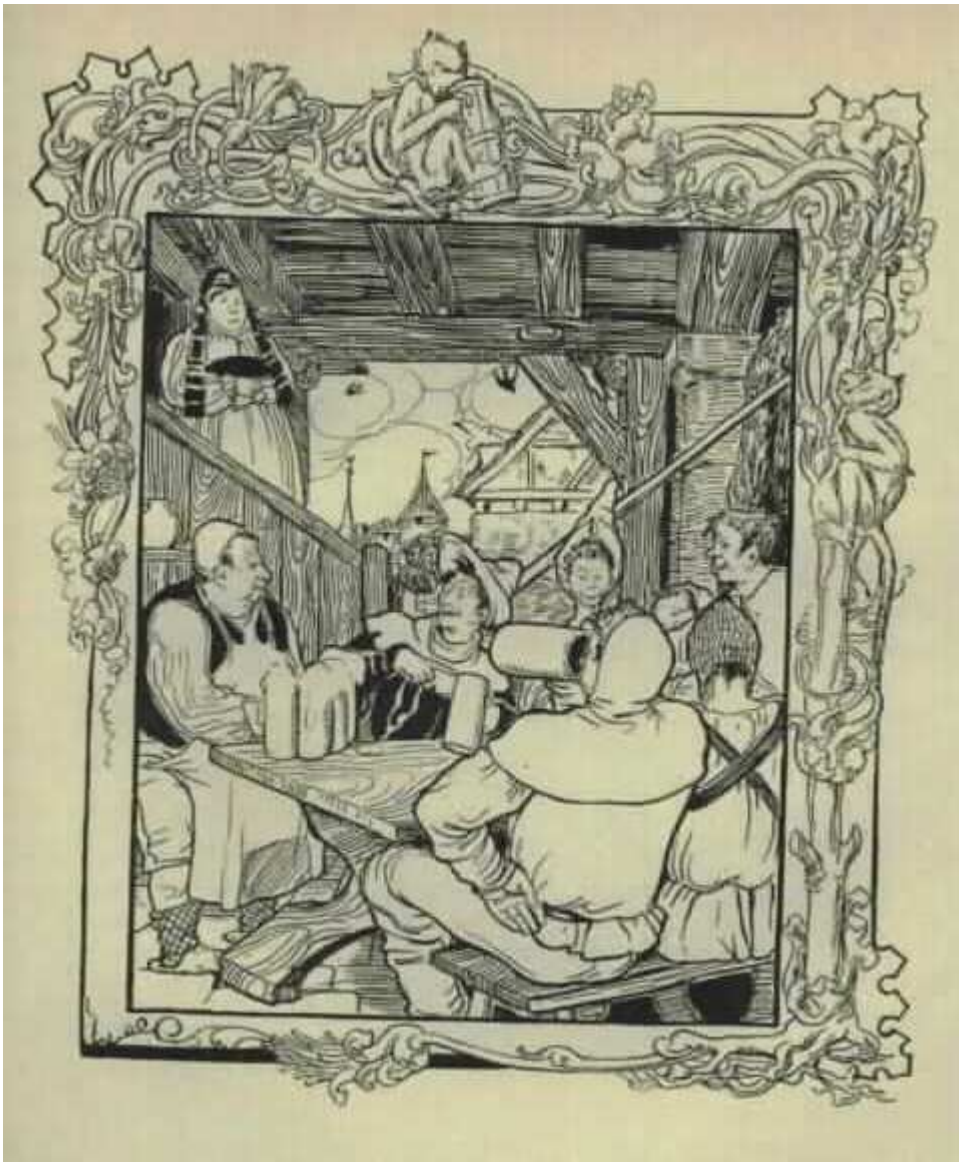

מישל נעשה ירוק וצהוב בפנים וחשב שהנה הגיע סופו, כי הזקנה הייתה לא אחרת אלא אישתו, שממנה ברח אל החברים שלו. הוא רצה לברוח לערוגות הכשות לקול צהלה של חבריו, אבל הזקנה ובוודאי הייתה תופסת אותו שם. אז בא לו רעיון והוא תפש את עור הדוב, זרק אותו על הראש ועל הידיים, רץ אליה על ארבע והתחיל לחבק אותה בכל כוחו. הזקנה השתחררה מחיבוקו בפחד גדול וברחה והחברים יכלו להמשיך בשקט בדרכם.

אך מתברר שמגורל לא ניתן להימלט. רק עברו שם כשמגן כשות קפצה אישה, מכשפה ממש, וצעקה על מישל: "שוב חזרת הנה? איפה הסתובבת כל הזמן, נבל שכמותך?"

בהמשך דרכם עברו השבעה ליד פונדק שמעל דלתו נכתב: "כאן ניתן לקבל בירה של מרץ!" לא היה ביניהם אחד שלא רצה שימזגו לו כוס בירה טובה והם התקדמו לקראת הפונדק. כשהפונדקאי ראה את החבורה המגיעה אליו יצא מהדלת ושאל מה רצונם. "רצינו רק לטעום קצת מהבירה שלך" אמר שולץ, ונכנס בצעד נמרץ לפונדק.

לפונדקאי היה ברור שהמשלחת הזו עם החנית הארוכה נשלחה מהממשל אזור השוואביה, כדי לבדוק האם הבירה שלו שווה למחירה. לכן הוא נכנס מיד למרתף והוציא משם סל בקבוקי בירה הטובה ביותר. הבירה נעלמה תוך זמן קצר בגרונם של השבעה, הסל השני תוך זמן עוד יותר קצר ותוך פחות משעתיים שתו השבעה יותר משני דליי בירה. ואז אמר הפונדקאי שהבירה כנראה טעימה להם. ירגלי, שתמיד היה לו מה לומר ענה: "היא הייתה טובה עוד יותר אילו הכנסת בה יותר מלץ וכשות."

הגיבורים שלנו המשיכו בדרכם תוך שירה עליזה ועברו ליד קרוננבורג. שם ראה אותם דוכס אחד שהביט מהחלון. הוא שלח מיד משרת שלו: "הביא את החבורה הנה, גם אם לא ירצו לבוא." לקח המשרת שבעה כלבים חזקים, כל אחד גדול מספיק כדי להתמודד עם דוב, ויצא לצוד את הבחורים המסכנים. הם לא ראו ברירה ורק שולץ נמנע תחילה מללכת עם המשרת, אך הכלבים שכנעו אותו במהרה. הוא הוריד את החנית ונכנס אחרי החבורה. הדוכס התחיל בחקירה מאומצת. יגלי שנבחר לדובר סיפר שבאזור האגם בודנזה נמצאת חיה איומה ולכן התאספו כמה אנשי שוואביה כדי לשחרר את הארץ ממנה. הדוכס לא האמין להם והחליט שלפניו חבורה של גנבים והלכי בטל. הוא ציווה לסגור אותם בביתן קטן, כמו בכלא.

"לא נכון" ענה הפונדקאי "יש בה מספיק מלץ וכשות, אבל פחות מדי מים." ראה ירגלי שמצא לו בעל מענה ראוי והתחיל לשיר. הם יצאו משם קצת מבולבלים, אך הפונדקאי עד היום נשבע כי השבעה היו לא אחרים אלא טועמי בירה של נפה ממינגן.

הוא ציווה להאכיל את השבעה כפי שצריך.
ירגלי הכיר את הדוכס וידע שהוא קמצן. הוא
הציג את תוכניתו לפני חבריו.
כשבא השרת עם סיר כופתאות, אמר ירגלי
להנס: "אלה בשבילך." אמר השרת שהם
מספיקים לכולם, אבל אז התיישב הנס ליד
הסיר ורוקן אתו כך שלא נשאר בו גם פירור
אחד.

קרה שהדוכס סבל ימים אחדים משגרון
וברוב כעס שגרמו לו כאבים החליט
להתנקם בגנבים ושודדים. ושבעת
הבחורים התאימו לו יפה לכך. אך בעצם
הוא היה איש טוב וצודק שאפילו
מהאיכרים שלו לא דרש יותר צמר אלא
כמה שרק דרוש היה לו לבגדיו.

הרפתקאות רבות עברו
עוד הגיבורים שלנו, וצר המקום
כדי לספר את כולן, אך בסוף
הגיעו לים גדול. יקלי, שהכיר את
המקום כי נולד בסביבה אמר
שזהו האגם בודנזה.

נבהל השרת ורץ חזרה לדוכס. סיפר לו
כי אחד בלבד רוקן סיר קנידלך שלם
ועדיין לא היה לו מספיק. ואז החליט
הדוכס שלאנשי שוואביה מגיע שישחררו
את העולם מהמפלצת האיומה.
הוא ציווה לשחרר

אותם מהכלא, אך שלח גם מכתב לכל
בעלי שררה בסביבה, להזהיר אותם
בפני התיאבון של הנס

הם עצרו, הדליקו מדורה והנס התחיל להכין כופתאות, אולי האחרונות שיאכלו בחייהם (כי חשבו שהמפלצת תבלע אותם עם עור ושערות ואפילו עם החנית). תוך כדי האכילה הם דנו בגורלם המר והביעו את מחשבותיהם על המוות הקרוב. "כך" אמר תוך אנחה מר שולץ "אני מניח שזו הארוחה האחרונה שלי" הוא שוב נאנח והוסיף: "ככה זה!"

והנס, איש הכופתאות התחיל אף הוא להתאנח, אך לא הפסיק לרגע לאכול. אבל כאשר שולץ אמר "ככה זה" בפעם שלישית, התחילו כולם כבר להיאנח וליילל כך שאפילו פרא-אדם הגרוע ביותר היה מרחם עליהם. רק מרלי, איש השרוכים לא התרשם מדי מהמחשבה על מוות כי "אמי אמרה לי פעם ששעתי לא תגיע אף פעם." אך גם הוא ילל, לשם חברותא. כאשר לא נשאר להם כבר כוח מהבכי הגדול החליט בכל זאת להתכונן לקרב.

לפי האגדה על חופים של הים הזה חיה מפלצת איומה, אותה הם מלכתחילה התכוונו להשמיד.

הם הביטו על הים ועל היער שבקרבה שבו המפלצת אמורה הייתה להימצא, אך לא ידעו האם זה נחש ענק או דרקון הפולט אש, ולבותיהם ירדו כבר למכנסיים.

שולץ טען, שמאחר שעד היום הוא הלך קדימה, הגיע זמן להתחלף וברצונו לעבור לסוף, ולקדם את ירגלי לראש. אך ירגלי אמר: "יש לי מספיק אומץ בגוף שלי, אך הגוף שלי לא יספיק לכל האומץ הזה כדי להלחם במפלצת." מישל ניגב את אפו בשרוול מעילו ואמר שהגיע זמן שאחד ילך בשביל כולם. הוא הציע שהנס יעשה את המחווה הזו. אך הנס הקים זעקות כאלה שניתן היה לחשוב כי המפלצת כבר לפניהם. וכך הם התייעצו ורבו עד שבסוף התפייסו, הרימו את החנית וצעדו ליער, בו אמורה להסתתר המפלצת. כאשר כך צעדו הגיעו לשביל שעליו יושבה ארנבת, זקופה ומרימה את אוזניה כלפי מעלה, כדי לשמוע היטב. הבחורים ראו אותה ונבהלו. הם עצרו ולא ידעו האם להמשיך לצעוד קדימה או לסגת לאחור, אך את החנית החזיקו כולם בחוזקה ליתר בטחון. רק וויטלי, שהיה האחרון, אזר אומץ וקרא לשולץ: "קדימה. הראה איזה גיבורים אנחנו!" למישל סמרו השערות ולא הביט כלל על המפלצת אלה ניגב את פניו בשרוול וקרא: "זה לא דומה אפילו לדוב. בוודאי זה השטן בעצמו!" מרלה. שהיה כבר די קרוב לחוד החנית. לא

"אז מה זה היה? מה זה היה?" שאלו הבחורים זה את זה. רק אז הבינו שהיה להם עניין עם ארנבת והתחילו להאשים זה את זה על הפחדנות. הם החליטו לחגוג את ניצחונם בשתיית יין מקומי. רק שעם היין הזה יש כמה בעיות. שלושה סוגי יין שותים ליד בודנזה. האחד שטעמו קצת יותר טוב מחומץ, ומכווץ את הפה רק קצת לאלה שרגילים לו. הסוג השני נקרא יין שלושת הגברים, כי שניים מוכרחים להחזיק חזק את השותה, כשהשלישי שופך לו יין לגרון. הסוג השלישי ידוע בכך שהוא מנקה כל רפש ומשקעים מהקיבה, אך מי שרוצה לישון אחרי ששתה אותו, חייב כל חצי שעה להסתובב מצד לצד, כי אחרת היין יעכל לו חור בבטן. אחרי המסיבה הבחורים התפייסו שוב והחליטו לחזור הביתה. הם רצו להנציח בצורה נאה את מעשי הגבורה שלהם בכנסייה שבסביבה, אך לא יכלו להביא כל עור או זנב של הדרקון, והארנבת כבר ברחה מזמן.

אהב את מקומו שם. הוא העדיף להסתובב עם הגב כדי לא להביט על המפלצת. יקלי ששמח כי הוא אינו בראש, קרא בקול גדול: "שולץ, עכשיו תראה מה הוא האומץ האמיתי!" ושולץ שם את ידו על הלב ואמר באומץ רב, כאילו החליט כבר באמת להסתכן: "כך מכירים אנשים אמיצים" אך לא זז עדיין מהמקום. כך הם דיברו ביניהם עד ששולץ, כדי להוסיף לעצמו יותר עוז קרא בקול גדול: "האו, האוהאו! האו, האוהאו!" הארנבת נבהלה מהצעקות וברחה כל עוד כוחה היה.

הסיפור על שבעת האיכרים מאזור שוואביה בדרום מערב גרמניה מפורסם מאוד בארץ זו. מלבד הספרות משמש השם גם לציון מקומות כמו בתי מלון, מסעדות ופונדקים, יצירות אמנות, אופרטה והצגות תיאטרון וכמובן גם אתר אינטרנט. קיים גם מוזיאון של שבעה שוואבים ופסל שלהם עם החנית המפורסמת מוצב באחת הרובעים של ברלין. מקורו של הסיפור עוד במאה החמש-עשרה כאשר הופיע בלטינית סיפור על תשעה איכרים שפוגשים בארנבת ומתלבטים איך להתגבר על החיה הזאת. בשנת 1545 כתב הנס סאקס פואמה בחרוזים, שמאוחר יותר הובילה לכתיבת אוסף סיפורי פרוזה. מאז נוספו ליצירה סיפורים רבים, והם נערכו על ידי סופרים וכותבי אגדות. במאה התשע-עשרי הופיעו ספרים עם גרסאות שונות של הסיפורים, הנבדלים בסגנון ובהרכב של ההרפתקאות השונות. הסיפור המובא כאן עבוד בעברית על פי גרסתו של לודביג בכשטיין משנת 1857. כתבתי "עובד על פי" ולא "תורגם" כי המקור מלא שיחות בעגת האזור, הומור וביטויים עממיים שלא ניתן למצוא להם מגבילים בעברית.

על כן הביאו לשם את עור הדוב ואת החנית. מאז הכנסייה נקראת כנסיית שבעת השוואבים והחנית עדיין תלויה שם. אך את עור הדוב אכל העש כבר מזמן, והזרזירים אספו את שערותיו לבניית הקנים שלהם.

